

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/283/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3209202882
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3209202882.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Marty Trnavskej v spore žalobkyne: I., proti žalovaným: 1/ H. 2/ J., 3a/ Y., 4a/ Y., 6/ F., 10a/ E., 10b/ M., 10c/ M. 11a/ U., 12/ Q. 13a/ S., 14a/ S., 14b/ Y., 14c/ Y., 15/ V., 16/ H. 17/ U., 18/ W., 19a/ R. 20/ A., 21/ Y., 25/ Y. 26/ Y. 27/ W., 28/ F., 30/ J., 34/ L. 36/ W., 37/ W., 38/ H., 40/ F., 42/ V., 44/ E. 45/ J., 48/ Y., 49/ Y., 51/ V., 52/ V., 53/ L., 54/ H., 55/ H., 56/ J., 58/ H. 62/ W., 65/ V., 66/ N., 67/ N., 69/ U., 70/ U., 71/ U., 77/ R. 78/ R., 79/ R.), 80/ R., 82/ H., 84/ H., 85/ E., 86/ W., 87/ H. 88/ Y. 89/ Y., 92/ H. 93/ L., 94/ T., 95/ Q. 97/ V., 98/ U. 99/ V., 100/ F., 101/ H., 102/ I., 104/ L., 105/ W., 106/ I. 108/ V. 109/ V., 110a/ X., 112/ H., 113a/ K., 114/ F., 116/ U., 117/ T. 120a/ J. 121/ U. 122/ H., 123/ H. 124/ Y., 125/ H., 126/ Y., 127/ J. 128/ W. 129/ Y., 130a/ R. 131/ E., 132/ E. 133/ W., 134a/ T., 134b/ Y. 135/ E., 136/ E. 137/ A. 138/ Y. 139a/ V. 140/ W., 141/ F., 142/ V. 143/ Y. 144/ L., 145/ U. 146aa/ R., 146ab/ U., 146ac/ M., 147/ H., 148/ I., 149/ I. 151/ T., 153/ E., 154/ U. 155/ H., 156/ C. 157/ J., 158/ T. 159/ V. 160a/ E. 162/ U., 163/ U. 164a/ Y., 164b/ K. 165/ S. 166/ F. 167/ I. 169/ U. 170/ H. 171a/ Y. 171b/ R., 173a/ Y., 174/ Q., 175a/ C., 176/ Y., 177/ H., 178/ Y. 179a/ U. 180/ R., 181/ E., 182/ T., 183/ Y., 184/ Z., 186/ Z., 187/ Z. 188/ Z., 189/ Z. 190/ A. 191/ W. 193/ J. 194/ F., 195/ C., 196/ G. 197/ U., 198/ Z. 199/ L., 200/ Y. 201/ F., 202/ K. 203/ Y., 204/ Q., 205/ Y. 206/ F., 207/ F., 208/ F. 209/ U., 210/ K., 211/ T. 212/ N. 213/ R. 214/ S. 215/ I., 216/ R., 217/ H., 218/ Y., 219/ V. 220/ Y., 222/ R. 223/ S., žalovaní 1/, 2/, 3a/, 4a/, 6/, 10a/, 10b/, 10c/, 11a/, 12/, 13a/, 14a/, 14b/, 14c/, 15/, 16/, 17/, 18/, 19a/, 21/, 34/, 38/, 44/, 49/, 54/, 56/, 58/, 65/, 67/, 77/, 82/, 88/, 92/, 94/, 95/, 97/, 98/, 99/, 100/, 101/, 102/, 104/, 105/, 106/, 108/, 109/, 110a/, 112/, 113a/, 114/, 116/, 117/, 120a/, 121/, 122/, 123/, 124/, 125/, 126/, 127/, 128/, 129/, 130a/, 131/, 132/, 133/, 134a/, 134b/, 135/, 136/, 137/, 138/, 139a/, 140/, 141/, 142/, 143/, 144/, 145/, 146aa/, 146ab/, 146ac/, 147/, 148/, 149/, 151/, 153/, 154/, 155/, 156/, 157/, 158/, 159/, 160a/, 162/, 163/, 164a/, 164b/, 165/, 166/, 167/, 169/, 170/, 171a/, 171b/, 173a/, 174/, 175a/, 176/, 177/, 178/, 179a/, 180/, 181/, 182/, 183/, 184/, 186/, 187/, 188/, 189/, 190/, 191/, 193/, 194/, 195/, 196/, 197/, 198/, 199/, 200/, 201/, 202/, 203/, 204/, 205/, 206/, 207/, 208/, 209/, 210/, 211/, 212/, 213/, 214/, 215/, 216/, 217/, 218/, 219/, 220/, 222/, 223/ zastúpení spoločným zástupcom v osobe žalovaného 193/ J., žalovaní 20/, 25/, 26/, 27/, 28/, 30/, 36/, 37/, 40/, 42/, 45/, 48/, 51/, 52/, 53/, 55/, 62/, 66/, 69/, 70/, 71/, 78/, 79/, 80/, 84/, 85/, 86/, 87/, 89/, 93/ zastúpení L., o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 17. septembra 2018, č.k. 4C/135/2009-908, takto

rozhodol:

I. Pristúpenie ďalšieho subjektu do konania na strane žalovanej **n e p r i p ú ť a .**

II. Návrhu žalobkyne na zmenu subjektov na strane žalovanej **n e v y h o v u j e .**

III. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

IV. Žalovaným voči žalobkyni právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu v celom rozsahu zamietol, výrokom II. žalovaným 1/, 2/, 3a/, 4a/, 6/, 10a/, 10b/, 10c/, 11a/, 12/, 13a/, 14a/, 14b/, 14c/, 15/, 16/, 17/, 18/, 19a/, 20/, 21/, 25/, 26/, 27/, 28/, 30/, 34/, 36/, 37/, 38/, 40/, 42/, 44/, 45/, 48/, 49/, 51/, 52/, 53/, 54/, 55/, 56/, 58/, 62/, 65/, 66/, 67/, 69/, 70/, 71/, 77/, 78/, 79/, 80/, 82/, 84/, 85/, 86/, 87/, 88/, 89/, 93/, 92/, 94/, 95/, 97/, 98/, 99/, 100/, 101/, 102/, 104/, 105/, 106/, 108/, 109/, 110a/, 112/, 113a/, 114/, 116/, 117/, 120a/, 121/, 122/, 123/, 124/, 125/, 126/, 127/, 128/, 129/, 130a/, 131/, 132/, 133/, 134a/, 134b/, 135/, 136/, 137/, 138/, 139a/, 140/, 141/, 142/, 143/, 144/, 145/, 146aa/, 146ab/, 146ac/, 147/, 148/, 149/, 151/, 153/, 154/, 155/, 156/, 157/, 158/, 159/, 160a/, 162/, 163/, 164a/, 164b/, 165/, 166/, 167/, 169/, 170/, 171a/, 171b/, 173a/, 174/, 175a/, 176/, 177/, 178/, 179a/, 180/, 181/, 182/, 183/, 184/, 186/, 187/, 188/, 189/, 190/, 191/, 193/, 194/, 195/, 196/, 197/, 198/, 199/, 200/, 201/, 202/, 203/, 204/, 205/, 206/, 207/, 208/, 209/, 210/, 211/, 212/, 213/, 214/, 215/, 216/, 217/, 218/, 219/, 220/, 222/, 223/ voči žalobkyni náhradu trov konania nepriznal a výrokom III. nepriznal žalovaným 161/ a 152/ voči žalobkyni náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia, že I. Y. a U. Y. rod. S. sú spoluvlastníci nehnuteľnosti zapísanej v k. ú. A. na LV č. XXX parc. číslo XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX vedené ako lesné pozemky, a to I. Y. v podiele 50/11333 a U. Y. rod. S. v podiele 33/11333 dôvodiac, že je vnučkou I. Y. a jeho manželky U. Y., rod. S., ktorí zomreli a boli spoluvlastníkmi časti uvedených parciel, a to I. Y. v podiele 50/11333 a jeho manželka U. v podiele 33/11333 s titulom nadobudnutia - majetkový hárok č. XXXX. Uviedla, že I. Y. spolu s manželkou U. Y., rod. S. mali dve deti a to V. Y. a syna R. Y., ktoré obe deti zomreli (syn zomrel slobodný bez dedičov, dcéra V. mala jedno dieťa I., ktorá vystupuje na strane žalobkyne). Dedičské konanie po zomrelom I. a manželke U. Y. rod. S. nebolo vykonané v čase ich úmrtia a ani doteraz. Z predložených listinných dôkazov podľa jej názoru vyplýva, že I. Y. a jeho manželka U. Y., rod. S. sú spoluvlastníci v podiele 50/11333 a 33/11333 identifikovanej nehnuteľnosti, pričom len nedôslednosť správneho orgánu zapríčinila skutočnosť, že nie sú zapísaní v liste vlastníctva ako vlastníci. K žalobe sa podaním zo dňa XX.XX.XXXX vyjadril žalovaný v 134/ rade R. H., ktorý uviedol, že so žalobou a jej dôvodmi súhlasí a tiež súhlasil, aby bol vzhľadom na počet účastníkov ustanovený ako spoločný zástupca žalovaných. Uznesením č. k. 4C/135/2009 - 307 zo dňa 16.04.2013, právoplatným dňa 08.05.2013, bolo konanie voči žalovanému 161/ L. zastavené. Žalovaná 223/ M. žiadala žalobu zamietnuť dôvodiac, že zdedila nehnuteľnosti na základe dedičského rozhodnutia sp. zn. 1D/339/2014, D not 52/2014 prejednané súdnym komisárom R.. K. F. dňa 24.09.2014. Notár pri prejednávaní vykonal zistenie vlastníckych práv právnej predchodkyne Y. H., pričom zistil, že prejednávané nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva nie sú dotknuté žiadnou právnou formou, ako to ukladá zákon, teda na liste vlastníctva nebola pokiaľ ide o sporné pozemky žiadna poznámka. Mala za to, že nadobudla nehnuteľnosti v dobrej viere s tým, že nehnuteľnosti boli vo vlastníctve poručiťľa. Dala do pozornosti súdu, že súd môže v danej veci konať len voči všetkým spoluvlastníkom, v ktorom smere sú nedostatky.

3. Súd prvej inštancie posúdením rozhodujúcich skutočností dospel k záveru, že podanú žalobu je potrebné zamietnuť. Súdna prax akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá - ktorá vec patrí do dedičstva po poručiťľovi. V konaní o takých žalobách ide o posúdenie, či poručiťľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Jedným zo základných predpokladov úspešnosti žaloby o určenie je skutočnosť, že strany sporu majú vecnú legitimáciu. Vecnou legitimáciou treba rozumieť stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný). Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. Pri určení, či vo vzťahu k uplatnenému nároku sú správne označené strany sporu, súd musí brať do úvahy nielen tzv. procesnú subjektivitu strán, ktorú posudzuje ako podmienku konania, ale musí skúmať aj to, či strany sporu sú aj hmotnoprávne (vecne) legitimované, pričom súd o týchto náležitostiach nemá poučovaciu povinnosť, pretože by poskytol neprípustné poučenie o hmotnom práve. V takom prípade je posúdenie vecnej (hmotnoprávnej)

legitimácie záležitosťou meritórneho rozhodnutia o žalobe. Procesnú zodpovednosť za označenie strán sporu vždy nesie žalobca v tom zmysle, že zodpovedá za označenie vecne nelegitimovaných účastníkov konania. Každá vec, to znamená aj nehnuteľnosť môže patriť jedinému vlastníkovi, alebo môže byť v podielovom spoluvlastníctve viacerých osôb (§ 136 Občianskeho zákonníka). Základným pojmovým znakom podielového spoluvlastníctva je tak podiel, resp. spoluvlastnícky podiel. V zmysle § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. Spoluvlastnícky podiel sa tak prejavuje v dvoch rovinách: a) vyjadruje vlastnícky vzťah k spoločnej veci, čo znamená, že sa na neho vzťahujú ustanovenia o vlastníctve, a b) vyjadruje mieru účasti spoluvlastníka na vlastníckom vzťahu k spoločnej veci (to znamená rozsah práv a povinností). Spoluvlastnícky podiel má charakter ideálneho podielu, to znamená, že spoluvlastník nie je výlučným vlastníkom určitej hmotnej časti spoločnej veci, preto ani nemôže previesť na iný subjekt reálnu časť spoločnej veci. Určovací návrh spočívajúci v tom, že vec (hnuteľná alebo nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiťovi, a teda že ju poručiťel vlastnil v okamihu svojej smrti, môže uplatňovať (je vecne legitimovaný) len ten, koho práv a povinností sa takéto určenie týka. Takouto osobou môže byť len ten, kto je poručiťelovým dedičom, prípadne jeho právnym nástupcom (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 14. marca 2011, sp. zn. 3 Cdo 222/2010). Z nerozporovaných skutkových tvrdení žalobkyne vyplýva, že žalobkyňa je aktívne vecne legitimovaná na podanie predmetnej žaloby, nakoľko táto je vnučkou I. Y. a jeho manželky U. Y., rod. S., teda je právnou nástupkyňou poručiťelov, vo vzťahu ku ktorým sa domáha, že nehnuteľnosti patria do dedičstva. Súd ďalej konštatoval, že v konaní o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, má vecnú legitimáciu, t. j. pasívnu legitimáciu ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide, alebo aj ten, koho právnej sféry sa sporný právny vzťah alebo spoločné právo týka, teda ak sa takéto právny vzťah alebo právo dotýka jeho právnej sféry a požadované určenie preto môže ovplyvniť jeho právne postavenie. Podľa názoru súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (teda aj o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiťovi) musia byť účastníkmi konania všetci, ktorí môžu byť dotknutí rozhodnutím súdu na svojich právach. Z predmetného listu vlastníctva č. XXX, k.ú. A. vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti sú v podielovom spoluvlastníctve osôb uvedených v tomto liste vlastníctva. V danom prípade sú v tzv. nerozlučnom procesnom spoločenstve podľa § 77 CSP. Vychádzajúc z predmetného listu vlastníctva č. XXX, k.ú. A. dospel súd k záveru, že žalobkyňa v žalobe ani v následných podaniach neoznačila ako účastníkov konania na strane žalovaných všetkých spoluvlastníkov, ktorým svedčí aktuálny zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, (ako strana sporu neboli žalobkyňou označení napríklad vlastníci zapísaní na uvedenom liste vlastníctva pod por. č. 349 U. C. a R. C., por. č. 358 R. V., por. č. 359 N. N., por. č. 360 Y. J., por. č. 361 R. C.). Nakoľko účastníkmi konania neboli na strane žalovaných všetci, ktorí účastníkmi konania musia byť, keďže môžu byť dotknutí rozhodnutím súdu na svojich právach, nie je možné žalobe žalobkyne vyhovieť pre nedostatok vecnej pasívnej legitimácie na strane žalovaných. Súd pre úplnosť k tomu uviedol, že z predmetného listu vlastníctva č. XXX, k.ú. A. nepochybne vyplýva, že v priebehu konania došlo k viacerým prevodom spoluvlastníckych podielov na predmetných nehnuteľnostiach na základe právnych úkonov, teda k došlo tzv. singulárnej sukcesii, kedy súd nerozhoduje o procesnom nástupníctve z úradnej povinnosti (ako je tomu pri strate procesnej subjektivity a univerzálnej sukcesii pri úmrtí strany sporu počas konania), ale len na návrh strany žalobcu, resp. žalobkyne. Stranu žalobkyne v tomto smere zaťažovala povinnosť upraviť vhodným procesným návrhom okruh strán sporu. Žalobkyňa však takéto návrh do vyhlásenia rozsudku vo veci samej nepodala. S poukazom na nesplnenie uvedenej hmotnoprávnej podmienky, a to pasívnej vecnej legitimácie žalovaných vo vzťahu k prejednáványm nehnuteľnostiam, súd žalobu v celom rozsahu zamietol a v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou nepovažoval za potrebné, aby súčasne takúto žalobu preskúmaval po vecnej stránke a vyjadroval sa ku ďalším skutočnostiam predneseným stranami v priebehu konania. S poukazom na uvedené, súd zamietol ako nedôvodný a nadbytočný aj návrh žalobkyne na doplnenie dokazovania výsluchom svedka. Súd navyše poukázal aj na neurčitosť žalobného petitu, ktorý žalobkyňa neopravila a nedoplnila tak, aby bol vykonateľný, a to ani na výzvu súdu. Žalobkyňa neidentifikovala jednoznačným a nepochybným spôsobom jej právnych predchodcov I. Y. a U. Y.. Zároveň neuviedla a nepreukázala u každého z právnych predchodcov dátum ich úmrtia, a teda nešpecifikovala ku ktorému konkrétnemu dátumu sa požadovaného určenia domáha. Výrok rozsudku v znení žaloby by nebol vykonateľný a podľa názoru súdu by nebol spôsobilým podkladom pre zápis do katastra nehnuteľností z vyššie uvedených dôvodov. Súd na základe uvedených dôvodov žalobu žalobkyne zamietol v celom rozsahu (výrok I. tohto rozsudku).

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 80 písm. c/ O.s.p., § 137 písm. c/ CSP, § 124, § 132 ods. 1, § 136 ods. 1, 2, § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 34 ods. 14 zák. č. 330/91 Zb. o

pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, § 77 CSP.

5. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v spore voči žalovaným 1/, 2/, 3a/, 4a/, 6/, 10a/, 10b/, 10c/, 11a/, 12/, 13a/, 14a/, 14b/, 14c/, 15/, 16/, 17/, 18/, 19a/, 20/, 21/, 25/, 26/, 27/, 28/, 30/, 34/, 36/, 37/, 38/, 40/, 42/, 44/, 45/, 48/, 49/, 51/, 52/, 53/, 54/, 55/, 56/, 58/, 62/, 65/, 66/, 67/, 69/, 70/, 71/, 77/, 78/, 79/, 80/, 82/, 84/, 85/, 86/, 87/, 88/, 89/, 93/, 92/, 94/, 95/, 97/, 98/, 99/, 100/, 101/, 102/, 104/, 105/, 106/, 108/, 109/, 110a/, 112/, 113a/, 114/, 116/, 117/, 120a/, 121/, 122/, 123/, 124/, 125/, 126/, 127/, 128/, 129/, 130a/, 131/, 132/, 133/, 134a/, 134b/, 135/, 136/, 137/, 138/, 139a/, 140/, 141/, 142/, 143/, 144/, 145/, 146aa/, 146ab/, 146ac/, 147/, 148/, 149/, 151/, 153/, 154/, 155/, 156/, 157/, 158/, 159/, 160a/, 162/, 163/, 164a/, 164b/, 165/, 166/, 167/, 169/, 170/, 171a/, 171b/, 173a/, 174/, 175a/, 176/, 177/, 178/, 179a/, 180/, 181/, 182/, 183/, 184/, 186/, 187/, 188/, 189/, 190/, 191/, 193/, 194/, 195/, 196/, 197/, 198/, 199/, 200/, 201/, 202/, 203/, 204/, 205/, 206/, 207/, 208/, 209/, 210/, 211/, 212/, 213/, 214/, 215/, 216/, 217/, 218/, 219/, 220/, 222/, 223/ neúspešná, keď súd žalobu zamietol, nárok na náhradu trov konania by mali v celom rozsahu uvedení žalovaní voči žalobkyni, ale pretože si žiadne trovy konania neuplatnili a ani im žiadne účelné trovy preukázateľne zo spisu nevyplývajú, súd rozhodol tak, že označeným žalovaným náhradu trov konania nepriznal (výrok II. rozsudku). Vo vzťahu k žalovaným označeným ako žalovaný 161/ L. a žalovaný 152/ X. E. r. E., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, XXX XX A.. XXX, L., došlo k čiastočnému zastaveniu konania na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobkyňou, teda z procesného hľadiska jej zavinením, pričom súd doposiaľ nerozhodol o náhrade trov konania týchto žalovaných. Vzhľadom na to, že uvedení žalovaní si žiadne trovy konania neuplatnili a ani im žiadne účelné trovy preukázateľne zo spisu nevyplývajú, súd rozhodol tak, že uvedeným žalovaným náhradu trov konania nepriznal (výrok III. rozsudku).

6. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla žalobkyňa, navrhujúc odvolaciemu súdu pripustenie zmeny subjektov na strane žalovaných a následné zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenie vecí na nové konanie a ďalšie rozhodnutie. Pokiaľ súd prvej inštancie zamietol jej žalobu z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie, keďže zastáva právny názor, že i keď je aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby, pretože je preukázateľne vnučkou I. Y. a jeho manželky U. Y., rodenej S., je nevyhnutné, aby účastníkmi konania boli všetci spoluvlastníci zapísaní v katastri nehnuteľností, ako nerozluční vlastníci na žalovanej strane, v čom spočívajúci nedostatok bol dôvodom zamietnutia žaloby pre absenciu zisteného nedostatku v tomto smere, tak uviedla, že nemala vedomosť o zmene vlastníckych vzťahov a teda nemohla v priebehu konania na to reagovať, i keď pripúšťa, že to bolo povinnosťou jej ako žalobkyne, avšak podľa jej názoru tento nedostatok sa dá odstrániť. Z uvedeného dôvodu preto žiadala, aby odvolací súd pripustil zmenu subjektov na strane žalovaných s odkazom na ust. § 80 Civilného sporového poriadku, vychádzajúc z ktorého, ak po začatí konania nastane právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod, alebo prechod práv alebo povinností, môže ona ako žalobkyňa navrhnúť, aby do konania na jej miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva prevedené, alebo prešli, účelom ktorého procesného inštitútu je riešiť dôsledky singulárnej sukcesie, ak nastala po začatí konania a umožniť žalobcovi, aby nedostatok aktívnej alebo vecnej pasívnej legitímácie odstránil. Poukázala na to, že k procesnému nástupníctvu dochádza pri singulárnej sukcesii aj v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v priebehu odvolacieho, či dovolacieho konania, pričom poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR č.k. 5Cdo/248/2012, uznesenie Krajského súdu Bratislava č.k. 14Co/160/2013 a rozhodnutie NS SR č.k. 3Cdo/90/2017. Z uvedeného dôvodu teda ako uviedla navrhuje, aby odvolací súd pripustil „zmenu o stranu v konaní“, a to o K.. U. C. a Y.. R. C. (titul nadobudnutia kúpna zmluva U zo dňa 04.05.2016), 2/ o R. V., rod. Y. (darovacia zmluva U zo dňa 14.02.2017), 3/ o K.. N. N. (darovacia zmluva U zo dňa 31.05.2017), 4/ o Y.. Y. J. (titul nadobudnutia darovacia zmluva U zo dňa 08.06.2017), 5/ o R. C., rod. H. (darovacia zmluva a zriadenie vecného bremena U zo dňa 30.06.2017), ktorí sú vedení na LV č. XXX ako podieloví spoluvlastníci dotknutých nehnuteľností pod por. č. 349, 358, 359, 360 a 361. Podľa jej názoru, týmto procesným návrhom a jeho vyhovením, by bola odstránená prekážka, pre ktorú bola žaloba zamietnutá. Nesúhlasila tiež s názorom súdu prvej inštancie, že jej žaloba vykazuje ďalšie nedostatky.

7. Žalovaní, ktorí boli v konaní v čase rozhodovania súdu prvej inštancie zastúpení spoločným zástupcom v osobe žalovaného 193/ Y. J., sa jeho prostredníctvom k odvolaniu vyjadrili tak, že s týmto súhlasia. Podľa ich názoru je rozhodnutie potrebné hodnotiť z hľadiska právneho riešenia a nie z hľadiska formálneho právneho.

8. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. O.s.p. v znení neskorších predpisov.

9. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti, pričom podľa odseku 2 cit. ustanovenia právne účinky úkonov zostávajú zachované. Vzhľadom na citovanú intertemporálnu úpravu, ktorá znamená okamžitú aplikovateľnosť predpisu, krajský súd ako súd odvolací, rozhodol o odvolaní podľa § 355 a nasl. CSP.

10. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

11. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

12. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľka ani netvrdila.

13. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že vlastníkmí požadovaných podielov v identifikovaných nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX v k.ú. A. boli v čase svojej smrti jej právni predchodcovia a to I. Y. a U. Y. rod. S..

14. Súd prvej inštancie žalobu zamietol pre nedostatok vecnej legitímácie v konaní, keď síce dospel k záveru, že žalobkyňa preukázala, že je nositeľkou aktívnej vecnej legitímácie na podanie zvolenej žaloby (ako právna nástupkyňa - vnučka po I. Y. a U. Y.), avšak vzhľadom k zisteniu, že dotknuté nehnuteľnosti, zapísané t.č. na LV č. XXX sú v podielovom spoluvlastníctve osôb na tomto LV uvedených, ktoré musia byť všetci účastníkmi tohto konania, keďže môžu byť na svojich právach rozhodnutím súdu dotknutí (títo tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo podľa § 77 CSP), k naplneniu čoho však v posudzovanej veci nedošlo, pretože žalobkyňa v žalobe neoznačila ako účastníkov konania všetkých spoluvlastníkov, ktorým svedčí aktuálny výpis z LV, nebolo možné žalobe vyhovieť.

15. Posúdením obsahu odvolania, považoval odvolací súd za podstatnú odvolaciu námietku žalobkyne, a to jej tvrdenie o tom, že pokiaľ by aj bol správny právny názor súdu prvej inštancie o nedostatku vecnej legitímácie v dôsledku neoznačenia všetkých podielových spoluvlastníkov nehnuteľností, tak ňou uplatneným procesným návrhom, ktorý je súčasťou odvolania, ktorý označila ako návrh na zmenu subjektov konania podľa § 80 CSP, možno zistený nedostatok vecnej legitímácie odstrániť a po zrušení veci a jej vrátení súdu prvej inštancie, bude možné vecne rozhodnúť.

16. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalobkyne, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie s tým, že ani uplatnený procesný návrh z dôvodov, ktoré budú uvedené v ďalšej časti rozhodnutia, nie je spôsobilý k odlišnému, v prospech žalobkyne indikujúcemu rozhodnutiu.

17. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dostatočne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď žalobu vychádzajúc z ust. § 77 CSP zamietol pre nesplnenie podmienky účasti všetkých subjektov daného právneho vzťahu v konaní a za aplikácie ust. § 255 ods. 1 CSP nepriznal žalovaným ako síce úspešným v spore, nárok na náhradu trov konania, keďže títo ich náhradu nepožadovali. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami

uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP) a v podrobnostiach naň poukazuje, aby nadbytočne neopakoval pre strany známe fakty spolu so správnou citáciou právnych predpisov.

18. Na zdôraznenie správnosti a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobkyne odvolací súd dodáva ešte nasledovné:

19. Žalobkyňa odvolaním v zásade nespochybňuje správnosť záveru súdu prvej inštancie spočívajúceho v tom, že v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, teda aj v konaní o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po tom - ktorom poručiteľovi, musia byť účastníkmi konania všetci, ktorí môžu byť dotknutí rozhodnutím súdu na svojich právach, teda v konkrétnostiach posudzovanej veci, všetci podieloví spoluvlastníci, ktorým svedčí aktuálny zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností na LV č. XXX v k.ú. A., keďže títo tvoria tzv. nerozlučné procesné spoločenstvo podľa § 77 CSP a teda požadované rozhodnutie by sa vzťahovalo na všetkých spoluvlastníkov ako účastníkov hmotnoprávneho vzťahu, pričom z dôvodu, že žalobkyňa ani v následných podaniach po prvotnej žalobe neoznačila ako účastníkov konania na strane žalovaných všetkých spoluvlastníkov, teda účastníkmi konania neboli na strane žalovaných všetci, ktorí účastníkmi konania vzhľadom k vyššie uvedenému museli byť, nebolo možné pre tento nedostatok vecnej pasívnej legitímácie postupovať inak, ako žalobu zamietnuť, pretože nejde o vadu, ktorú je súd povinný odstraňovať, keďže vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva. S vyššie uvedeným právnym názorom súdu prvej inštancie sa odvolací súd plne identifikuje a vychádzajúc z predmetného listu vlastníctva č. XXX v k.ú. A., zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že ako strana sporu neboli žalobkyňou označení napríklad vlastníci zapísaní na uvedenom LV pod por. č. XXX U. C. a R. C., pod por. č. 358 R. V., pod por. č. 359 N. N., por. č. 360 Y. J., por. č. 361 R. C., pričom navyše z uvedeného LV tiež vyplýva, že v priebehu konania došlo k viacerým prevodom spoluvlastníckych podielov na predmetných nehnuteľnostiach na základe právnych úkonov, teda k tzv. singulárnej sukcesii, pričom niet pochybností o tom, že to bola práve žalobkyňa, ktorú zaťažovala povinnosť upraviť vhodným procesným návrhom okruh strán sporu. Z obsahu spisového materiálu tiež vyplýva, že žalobkyňa takýto návrh do vyhlásenia rozsudku vo veci samej nepodala.

20. Uvedený nedostatok sa žalobkyňa snažila skonvalidovať podaným odvolaním, v rámci ktorého uplatnila procesný návrh, ktorý označila ako návrh na zmenu subjektov na strane žalovanej poukazujúc na ust. § 80 písm. c/ CSP, s tým, že navrhovala, aby na základe tohto návrhu odvolací súd pripustil „zmenu o stranu v konaní“ vlastníkov zapísaných na LV pod por. č. XXX U. C. a R. C., por. č. 358 R. V., por. č. 359 N. N., por. č. 360 Y. J., por. č. 361 R. C. (subjekty, ktoré príkladmo uviedol súd prvej inštancie ako absentujúce z hľadiska nevyčerpaného okruhu účastníkov konania) s tým, že dôvodila, že k takejto zmene v dôsledku právnej skutočnosti, s ktorou sa spája prechod práv a povinností, o ktoré sa v konaní jedná, môže dôjsť nielen pred súdom prvej inštancie, ale tiež v odvolacom a dovolacom konaní, s odkazom na ňou identifikované rozhodnutie vyššieho súdu.

21. Podľa § 80 ods. 1 CSP, ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa jedná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli.

22. Podľa § 80 ods. 2 CSP súd vyhovie návrhu podľa ods. 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinností, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

23. Podľa § 80 ods. 3 CSP ten, kto vstupuje do konania prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu.

24. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, v priebehu konania môže dôjsť a v praxi tiež často dochádza k prevodu alebo prechodu práv či vecí, o ktoré sa vedie spor na inú osobu, než je strana prebiehajúceho sporu. K zmene sporových strán môže dôjsť jedine a výlučne v dôsledku skutočnosti, ktorá nastala po začatí konania. Pri rešpektovaní princípu jednotnosti konania tak k zmene sporových strán môže dôjsť aj v odvolacom konaní, čo rešpektuje tiež zákonodarca. Subjektom disponujúcim procesnou aktivitou pri zmene strán sporu je podľa novej právnej úpravy CSP výlučne žalobca, ktorý je oprávnený navrhnúť zmenu sporových strán v každom možnom prípade, teda bez ohľadu na to, či došlo k zmene (domnej) aktívnej alebo pasívnej vecnej legitímácie. Súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže,

že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v ods. 1 komentovaného ustanovenia, teda nedochádza k automatickému procesnému nástupníctvu, ale toto je nárokovateľné za predpokladu, že kumulatívne nastanú tieto skutočnosti: a/ zmenu strán sporu navrhne oprávnený subjekt, teda žalobca, b/ preukáže sa, že došlo k právnej skutočnosti podľa ods. 1 citovaného ustanovenia, v ktorej súvislosti je žalobca, ktorý navrhuje zmenu strán sporu povinný predložiť konkrétne najmä listinné dôkazy o existencii skutočností spôsobujúcej prevod alebo prechod práv alebo povinností tvoriacich predmet konania (pretože súd musí skúmať, či tieto skutočne spôsobujú zamýšľané právne účinky) a samozrejme po c/ nevyhnutným predpokladom pre to, aby bolo možné vôbec o dôvodnosti takéhoto návrhu uvažovať je, že žalobca ako oprávnený subjekt označí subjekty, ktoré do tohto času v konaní na tej ktorej strane sporu vystupovali a ktoré žiada svojim návrhom zameniť za subjekty, s ktorými navrhuje ďalej v konaní pokračovať ako s právnymi nástupcami po pôvodných účastníkoch konania.

25. V posudzovanej veci síce žalobkyňa v rámci podaného odvolania uplatnila procesný návrh na zmenu subjektov v konaní dôvodiac ust. § 80 CSP, avšak z hľadiska jeho formulovania a pri absencii skutočností, ktoré bola povinná uviesť ako základný predpoklad vecného preskúmania dôvodnosti takého návrhu (keďže neoznačila v konaní toho času vystupujúce subjekty, pravdepodobne na strane žalovanej, ktoré žiada zameniť s navrhovanými subjektmi a na ktoré by sa mali viazať právne skutočnosti, s ktorými sa má spájať prevod práv a povinností), čím nie je možné ani vylúčiť, že svojim podaním nesledovala zmenu subjektov z hľadiska ust. § 80, ale pristúpenie ďalších subjektov do konania podľa § 79 CSP, čo však v odvolacom konaní nie je možné.

26. Ako už bolo uvedené vyššie, žalobkyňa síce identifikovala subjekty, ktoré by podľa nej mali do konania vstúpiť, ktoré sú zhodné s tými, ktoré príkladmo súd prvej inštancie z hľadiska ich absencie v konaní ako vadu žalobkyňi vytýkal, označila tiež právne skutočnosti, na základe ktorých mali identifikované subjekty sa stať spoluvlastníkmi dotknutých nehnuteľností (v tomto smere odvolací súd navyiac poznamenáva, že nešlo o skutočnosti, ktoré nastali až po tom, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, čo bolo dňa 17.09.2018, ale vo všetkých prípadoch išlo o právne úkony realizované do rozhodnutia súdu prvej inštancie - kúpne a darovacie zmluvy z roku 2016 a 2017), avšak žalobkyňa neidentifikovala toho času v konaní vystupujúce subjekty na strane žalovanej, ktoré by mali z konania vystúpiť a na miesto ktorých by mali vstúpiť práve ňou navrhované subjekty, čo je základným predpokladom pre to, aby opodstatnenosť takéhoto návrhu mohol odvolací súd preskúmať a ktorý nedostatok nemohol mať za následok iné, ako nevyhovujúce rozhodnutie odvolacieho súdu o procesnom návrhu žalobkyne vo vzťahu k navrhovanej zmene subjektov z hľadiska ust. § 80 CSP (nemožno totiž ani vylúčiť a teda ani preskúmať pre nedostatok skutkových tvrdení žalobkyne či účastníkmi konania do tohto času vôbec boli subjekty, ktoré boli nositeľmi práv a povinností vo vzťahu k dotknutým nehnuteľnostiam pred navrhovanou zmenou, čo je predpokladom žalobkyňou navrhovaného procesného postupu).

27. Pokiaľ by bolo možné posudzovať tento procesný návrh žalobkyne vzhľadom k formulácii, že žiada pripustiť zmenu o stranu v konaní, čo by indikovalo k tomu, že v zásade navrhuje nie zmenu niektorých pôvodných subjektov za novonavrhované subjekty, ale rozšírenie tohto času existujúcich subjektov o ďalšie subjekty v konaní, ktoré sú ňou identifikované, teda že navrhuje pristúpenie ďalších subjektov do konania, tak toto je z povahy veci v odvolacom konaní, vychádzajúc z ust. § 378 ods. 2 CSP, neprípustné, teda vylúčené.

28. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd o uplatnenom procesnom návrhu žalobkyne rozhodol tak, že návrhu na zmenu subjektov z vyššie uvedených dôvodov nevyhovel, keďže pre to absentovali základné predpoklady v podobe existencie potrebných skutkových tvrdení zo strany žalobkyne, za súčasného záveru o nemožnosti pripustiť ďalšie subjekty do konania z dôvodu uplatnenia takéhoto návrhu až v odvolacom konaní, čo zákon neumožňuje (§ 378 ods. 2 CSP). S poukazom na vyššie uvedené, keďže vada, pre ktorú súd prvej inštancie žalobu zamietol, ani v dôsledku uplatneného procesného návrhu žalobkyne v odvolacom konaní nebola skonvalidovaná (odvolací súd poznamenáva, že z výpisu z LV vyplývajú tiež ďalšie právne skutočnosti majúce vplyv na okruh subjektov v konaní), nebolo možné odvolanie žalobkyne vyhodnotiť inak, ako nespôsobilé k odlišnému rozhodnutiu, pričom samotná táto vada jednoznačne postačuje pre záver o tom, že žalobe nemožno vyhovieť, z ktorého dôvodu sa ďalšími nedostatkami, na ktoré súd prvej inštancie poukazoval, odvolací súd z dôvodu hospodárnosti nezaoberal. Za potrebné považuje len poznamenať, že uvedenie dátumu úmrtia právnych predchodcov žalobkyne vzhľadom k tomu, že v prípade takejto určovacej žaloby ide o rozhodný deň, ku ktorému sa skúma ich vlastníctvo (skutočnosti, ktoré nastali resp. mohli nastať po tomto dni nie sú z

hľadiska rozhodovania o takejto žalobe významné), nemožno pochybovať o tom, že ide o údaj, uvedenie ktorého v žalobe je bezpodmienečne potrebné.

29. Rozsudok súdu prvej inštancie je tak vo výroku vecne správny, preto bolo potrebné tento podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Žalobkyňa v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie neuviedla žiadne rozhodujúce skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nezaoberal a ktoré by boli spôsobilé k zmene napadnutého rozhodnutia.

30. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaným ako síce úspešným v odvolacom konaní, nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže týmto vznik trov v odvolacom konaní z obsahu spisu nevyplýva a títo náhradu trov ani neuplatnili.

31. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).